

Przewodnik

Przemoc uliczna w Europie

Equ
Alley

EquAlley - Booklet - Street Harassment in Europe

Published in 2023

Autorzy

Francisca Prazeres, Marisol Carmelino, Sofia Simões - AidLearn

Ana Belén Díaz López - Escuela Profesional Otxarkoaga

Caterina Lacerra, Margherita Gilotti - EURO-NET

Hannah Mars, Shirodj Raghoenath - Sticing Emancipator

Wanda Baranowska, Gabriela Dobińska, Justyna Ratkowska-Pasikowska - Uniwersytet Lodzki

EquAlley

ERASMUS+ KA220 SCH - Cooperation partnerships in school education

2021-1-ES01-KA220-SCH-000032603

Co-funded by
the European Union

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

This work is being made possible through the support, contributions and commitment of the partners of the EquAlley Project.

Project Coordination

Project Partner Institutions

Spis treści

<u>Definicje przemocy ulicznej</u>	4
<u>Historyczne korzenie przemocy ulicznej na podstawie doświadczeń w Europie</u>	9
<u>Badania nad przemocą uliczną</u>	13
<u>Rosnące przypadki nękania ulicznego: Problem naruszania praw człowieka</u>	19
<u>Wpływ przemocy ulicznej na młode populacje: Postawy, Postrzeganie i Efekty</u>	25
<u>Rozwiązania dotyczące przemocy ulicznej w przestrzeni publicznej: Statystyki i Rekomendacje</u>	30
<u>Podsumowanie</u>	34
<u>Słownik</u>	36
<u>Bibliografia</u>	40

Definicje przemocy ulicznej

Definicje przemocy ulicznej

Nękanie uliczne (catcalling) to rozpowszechniony problem, który dotyka ludzi w różnym wieku i płci. Jest zjawiskiem powszechnym w krajach Europy. Choć najczęściej ofiarami tego rodzaju nękania są kobiety i dziewczęta, to także członkowie społeczności LGBTQIA+ i chłopcy mogą być narażeni na to formę nękania. Zdarza się ono wszędzie, zarówno na ulicy, w miejscu pracy, jak i w szkołach. Mimo powszechności tego problemu, brakuje programów edukacyjnych i działań mających na celu jego zwalczanie. Aby lepiej zrozumieć, jakie są realia nękania ulicznego oraz opracować skuteczne strategie jego zwalczania, w grudniu przeprowadzono badania (fokusy[1]) wśród edukatorów, osób zajmujących się szeroko rozumianą edukacją. Niniejszy przewodnik ma na celu rozszerzenie wyników tych badań, dostarczając wglądu w doświadczenia i refleksje osób dotkniętych nękaniami ulicznymi. Dzięki dzieleniu się tymi wspólnymi doświadczeniami, mamy nadzieję podnieść świadomość tego problemu i zachęcić do podjęcia większych działań w celu jego zwalczania. [1] Fokusy realizowane przez członków projektu EquAlley. Partnerzy będący częścią projektu pochodzą z Hiszpanii, Portugalii, Włoch, Polski i Holandii.

Nękanie uliczne, nazywane także catcallingiem, jest formą nękania, która może wywoływać znaczny poziom stresu u osób będących jego ofiarami. Konieczne jest zrozumienie, że catcalling nie jest nieszkodliwą formą flirtu, lecz bardziej zaawansowanym rodzajem nękania, które może negatywnie wpływać na zdrowie psychiczne i ogólne samopoczucie tych, którzy go doświadczają. Wysoki wskaźnik występowania tego problemu podkreśla potrzebę wzmożonej edukacji oraz rozwijania świadomości na temat szkodliwych skutków catcallingu, a także wdrażania skuteczniejszych strategii jego zwalczania. Ogólnie rzecz biorąc, niniejszy przewodnik stanowi apel do działania skierowany zarówno do decydentów, jak i nauczycieli oraz ogółu społeczeństwa, zachęcający ich do aktywnego zaangażowania w przeciwdziałanie catcallingu i tworzenie bardziej bezpiecznych środowisk dla wszystkich. Nadszedł czas, abyśmy wspólnie dążyli do stworzenia świata wolnego od nękania i dyskryminacji, w którym każdy może czuć się bezpiecznie i cieszyć się szacunkiem.

Termin nękanie uliczne odnosi się do form zachowań, które obejmują wulgarne zaczepki lub komentarze o charakterze seksualnym kierowane przez mężczyzn do kobiet w przestrzeni publicznej, np. do kobiety mijanej na ulicy. (Obserwatorium Lingwistyczne Uniwersytetu Warszawskiego, 2018).

W pewnych kontekstach używa się również terminu "catcalling". Sam termin "catcalling" ma swoje korzenie w języku angielskim i wynika z połączenia słów "cat" (kot) i "calling" (wołanie). Historycznie wyrażenie to wywodzi się z XVIII wieku, gdzie odnosiło się ono do "krzyku" lub "lamentu", często wyrażanego poprzez gwizdy kierowane w stronę aktorów na scenie. Współczesne znaczenie tego terminu, które oznacza niepożądane i seksualnie sugestywne uwagi w miejscach publicznych, narodziło się w 1956 roku.

Dane dostarczone przez Włoski Narodowy Instytut Statystyki (ISTAT) na dzień 2022 roku ukazują szeroki zakres manifestacji zjawiska nękania ulicznego, obejmujący nękanie werbalne, prześladowanie, niezgoda na niezgodny z wolą podmiotu fizyczny kontakt (takie jak gryzienie, całowanie lub przytulanie), ekshibicjonizm oraz przekazywanie obraźliwych wiadomości lub inicjowanie obscenicznych rozmów telefonicznych. Te różnorodne formy nękania ulicznego były zgłaszane odpowiednio w odsetkach wynoszących 24%, 20,3%, 15,9%, 15% i 10,5% (Scalise, 2022).

To przekonanie znajduje dodatkowe potwierdzenie w obserwacjach Anny Kureckiej (2021), która także wymienia podobne formy nękania tj. „wulgarne komentarze, równie wulgarne gesty, gwizdy, ciamkania, chrząkania i klepnięcia, towarzyszące fałszywym komplementom. Ponadto, często występują takie wyrażenia, jak na przykład, że "należy unikać prowokacji", stanowią powszechne przejawy tego zjawiska (Kurecka, 2021). Niemniej jednak warto zaznaczyć, że niektórzy badacze twierdzą, że używana terminologia do opisanie tego zjawiska może nie być najodpowiedniejsza ani najbardziej wszechstronna w uchwyceniu wielowymiarowego charakteru stojącego przed nami wyzwania. Tomasz Sobierajski, socjolog związany z Uniwersytetem Warszawskim, rozwija ten punkt widzenia w wywiadzie przeprowadzonym przez Holistic.news.

Terminologia "catcalling" niesie za sobą inherentne ograniczenia, gdyż sugeruje ona istnienie znaczącego rozróżnienia w stosunku do pojęcia nękania. Niemniej jednak, takie wyodrębnienie może nie być adekwatnie podparte przez obserwowane fakty. Definicja "catcalling" jako "nękanie uliczne" argumentuje o braku niezbędnej precyzji, pozwalającej w pełni oddać złożoność tego zjawiska. Ponadto, użycie angielskiej terminologii zmniejsza wagę problemu, nie odzwierciedlając w pełni jego istoty. Sam termin "cat/cat" stanowi inherentny problem, a wyrażenie "nękanie uliczne" pogłębia tendencję do niedoszacowania powagi sytuacji, nieświadomie przypisując jej bardziej niewinne konotacje (Laskowska, 2019).

Jak możemy zauważyć, próba dokładnego zdefiniowania tego zjawiska staje się zadaniem wymagającym wysiłku. Jednakże warto zaznaczyć, że "nękanie uliczne stanowi jedno z ogniw w spektrum przemocy skierowanej przeciwko kobietom" (Alonso, 2019). Ponadto, można stwierdzić, że "nękanie uliczne oparte na płci jest powszechną formą zastraszania i kontrolowania kobiet w społeczeństwach o charakterze patriarchalnym" (Berenguer, Vaya i Bouchara, 2016).

Nękanie uliczne stanowi trudną rzeczywistość, z którą wielu ludzi, zwłaszcza kobiet, jest zmuszonych borykać się na co dzień. Niemniej jednak istotne jest uwzględnienie wieku potencjalnej ofiary tego rodzaju nękania. Enrico Scoccimarro, prawnik, wskazuje, że wiek osoby doświadczającej nękania może wpłynąć na to, jak odbierane są słowa kierowane w jej stronę. To oznacza, że sposób, w jaki kobieta odbiera pochlebstwo lub komplement, może zależeć od jej wieku.

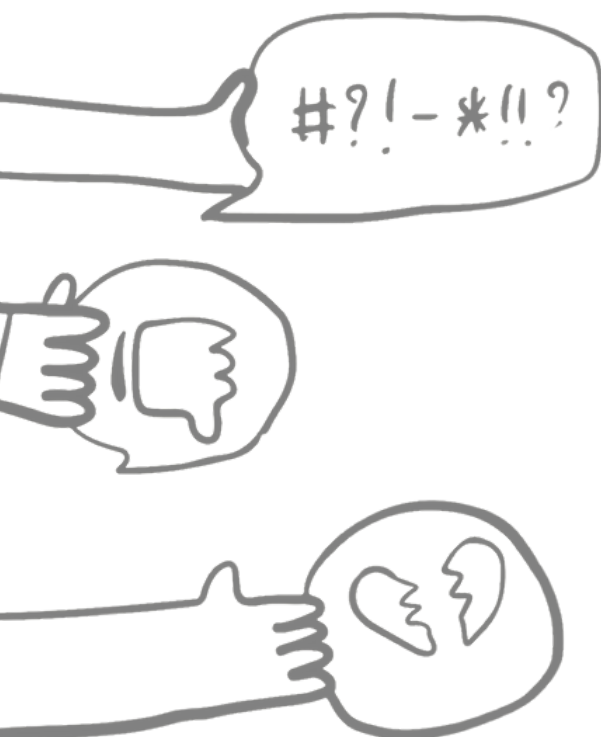

Jeśli ktoś skieruje pozytywną uwagę w stronę dorosłej kobiety, może ona zrozumieć to inaczej niż młodsza dziewczynka. Młodsza dziewczynka może być bardziej zdezorientowana lub zaniepokojona takim zachowaniem niż dorosła kobieta. Ważne jest uwzględnienie różnic wiekowych w interpretacji zachowań i słów, szczególnie w kontekście nękania ulicznego.

Podobnie, wulgarne i obraźliwe wyrażenie o charakterze seksualnym może mieć znacznie bardziej szkodliwy wpływ na młodą osobę niż na dorosłego. Ważne jest dokonywanie tych rozróżnień, aby uniknąć nadmiernej koncentracji na sporadycznym zachowaniu i zamiast tego przywiązywać należyłą wagę do bardziej poważnych sytuacji, w których ofiara czuje się jak ofiara przestępstwa. Scoccimarro podkreśla, że sprawca nękania ulicznego zachowuje się nieodpowiednio, niezależnie od wieku ofiary. W edukacji, jaką rodzice muszą przekazać swoim dzieciom, leży klucz do pomocy im w rozpoznawaniu i radzeniu sobie z agresywnym zachowaniem. Ostatecznie, tylko poprzez uznawanie i skuteczne rozwiązywanie powagi problemu nękania ulicznego możemy mieć nadzieję na stworzenie bezpieczniejszego i bardziej szanującego środowiska dla wszystkich jednostek (Scoccimarro, 2021).

Podsumowanie

Nękanie uliczne obejmuje zachowania mężczyzn, którzy kierują wulgarne, seksualnie sugestywne zaczepki lub komentarze wobec kobiet w przestrzeni publicznej. To wieloaspektowe zjawisko może przybierać różne formy, werbalne, fizyczne czy cyfrowe. Niektórzy twierdzą, że termin "catcalling" nieadekwatnie oddaje istotę tego problemu. Nękanie uliczne stanowi niepokojącą rzeczywistość, z którą codziennie styka się wiele osób, głównie kobiety. Jest to forma przemocy skierowana przeciwko kobietom i stanowi powszechne narzędzie zastraszania i kontroli w społeczeństwach o charakterze patriarchalnym. Wiek ofiary może wpływać na interpretację wypowiedzianych słów, podkreślając znaczenie rozróżnienia między izolowanymi incydentami a bardziej poważnymi sytuacjami. Bez względu na wiek ofiary, osoba dokonująca catcallingu przejawia zachowania przemocowe. Kluczową rolę w umożliwieniu dzieciom rozpoznawania i radzenia sobie z agresywnym zachowaniem odgrywa edukacja rodziców.

You'll find more here!

[HTTPS://WWW.ROBADADONNE.IT/230810/CATCALLING-MOLESTIE-PER-STRADA-NON-COMPLIMENTI/](https://www.robadadonne.it/230810/catcalling-molestie-per-strada-non-complimenti/)

Historyczne korzenie przemocy ulicznej na podstawie doświadczeń w Europie

Co-funded by
the European Union

Historyczne korzenie przemocy ulicznej na podstawie doświadczeń w Europie

zy w historii Europy można zauważyć wspólne cechy związane z problemem nękania ulicznego? Tak. Istnieją takie podobieństwa. Rozpocznijmy tę dyskusję od myśli wyrażonej przez Iwonę Chmurę-Rutkowską, która twierdzi, że większość cech uważanych za żeńskie lub męskie jest wynikiem konstrukcji społecznych. Z tego punktu widzenia, pojęcie męskiej przemocy zakorzenia się w kulturowych wyobrażeniach dotyczących norm męskości oraz w procesach wychowania i socjalizacji, które kształtują chłopców według tego wzorca (Chmura-Rutkowska, 2012; cytowane za: Badinter, 1993; Biddulph, 2004; Goldberg, 2000; Duncan, 1999; Connell, 1995; Gilligan, 2001; Salisbury 1996). Nękanie ulicznego wywodzi się z patriarchalnych norm płciowych i mechanizmów, które uczą chłopców, jak wyrażać i bronić swojej męskości. W rezultacie, chociaż konkretne przejawy nękania ulicznego mogą różnić się w poszczególnych krajach i środowiskach kulturowych, to jednak wspólny patriarchalny podkład obecny w naszym społeczeństwie sugeruje, że nękanie uliczne i inne formy przemocy opartej na płci działają w zasadniczo podobny sposób we wszystkich krajach Europy i poza nią.

W kontekście **Włoch** historyczna narracja dotycząca nękania seksualnego podkreśla brak ustawowych zabezpieczeń mających na celu ochronę kobiet w miejscu pracy. W XIX i XX wieku brak odpowiedniego słownictwa do określania takich przewinień doprowadził do normalizacji tych zachowań w codziennym życiu kobiet. Pracownicy, zwłaszcza kobiety, byli często narażeni na przypadki nękania w braku ram regulacyjnych lub przepisów ustawowych zapewniających im ochronę. Ponadto pracownice były podatne na zwolnienia z różnych przyczyn, w tym z powodu ciąży lub dłuższych okresów nieobecności spowodowanych obowiązkami karmienia piersią. W ramach historii płci rozgraniczenie między nadużyciem, nękaniami a naruszeniami praw człowieka stanowi ogromne wyzwanie (Tabicone, 2014, s. 17).

Niestety, **Hiszpania** nie jest wyjątkiem w przypadkach nękania ulicznego. Kraj ten ma skomplikowaną historię równouprawnienia płci, która spowodowała problemy społeczne, negatywnie wpływające na bezpieczeństwo kobiet i ich prawa do wolności.

Hiszpańska Konstytucja z 1978 roku stwierdza, że „mężczyźni i kobiety mają równe prawa i wolności”, co odzwierciedla oficjalne stanowisko kraju w sprawie równości płci. Niemniej jednak, mimo takich gwarancji konstytucyjnych, hiszpańskie kobiety od dawna są narażone na nękanie uliczne. Zachowania te obejmują nachalne komentarze i gwizdzące okrzyki, aż po szarpanie, prześladowanie i fizyczne ataki.

Nękanie uliczne dotyka kobiet w różnym wieku i nie ogranicza się tylko do miejsc publicznych. Hiszpańskie kobiety mogą być nęcane w szkole, pracy, a nawet w domu. W niektórych przypadkach nękanie jest tak poważne, że ofiary cierpią na lęki, depresję i Zespół Stresu Pourazowego (PTSD). Historycznie nękanie uliczne w Hiszpanii można śledzić aż do okresu dyktatury Franco. W tym czasie wszelkie zachowanie odbiegające od norm konserwatywnego katolicyzmu było surowo karane. Od kobiet oczekiwano skromności, małżeństwa i posłuszeństwa. Nie uznawano nękania seksualnego i napaści za przestępstwa, a kobiety, które odważyły się zgłosić takie incydenty, były wyśmiewane i stygmatyzowane. W początkowych latach 80-tych Hiszpania przeszła proces demokratyzacji, co wiązało się ze wzrostem liczby grup kobiecych i ruchów feministycznych. Te grupy skupiały się na zwiększaniu świadomości nierówności płciowej i walce o prawa kobiet. Niemniej jednak, pomimo dokonanego postępu, nękanie uliczne pozostało istotnym problemem. Dzisiaj hiszpański Kodeks Karny określa nękanie uliczne jako formę napaści seksualnej lub agresji i nakłada surowe kary na sprawców. Niemniej jednak, mimo tych zmian, wiele hiszpańskich kobiet nadal doświadcza nękania ulicznego na co dzień. Według badania przeprowadzonego przez Agencję Unii Europejskiej ds. Praw Podstawowych (FRA), aż 97% hiszpańskich kobiet doświadczyło nękania seksualnego w pewnym momencie swojego życia. W celu dalszego rozwiązania tego problemu, w Hiszpanii rośnie ruch przeciwko nękaniam ulicznym. Grupy kobiece i organizacje pozarządowe pracują nad podniesieniem świadomości na temat powagi tego problemu i lobbując za surowszymi środkami prawnymi działania przeciwko sprawcom. Nękanie uliczne stanowi rozpowszechniony problem w Hiszpanii, co podkreśla potrzebę kompleksowego podejścia do zwalczania nierówności płci i nękania. Dopóki społeczeństwo nie uzna powagi problemu i nie podejmie odpowiednich działań w celu zmniejszenia i zapobiegania nękaniam ulicznym, kobiety będą nadal cierpieć z powodu tej formy przemocy opartej na płci (Gallego Mena, 2019).

W **Portugalii**, w reakcji na zjawisko nękania ulicznego, Komisja Równości w Pracy i Zatrudnieniu (CITE) przeprowadziła pierwsze badania w latach 1988-1989, które opublikowane zostało w 1994 roku.

W badaniu przeprowadzonym wśród zatrudnionych kobiet, nękanie seksualne było uznawane za formę dyskryminacji opartą na płci, która polega na niepożądanych zachowaniach, które zagrażają wolności i godności kobiet oraz prowadzą do reprodukcji obrazu kobiet jako emocjonalnie niestabilnych i niezdolnych do wykonywania swojej pracy w odpowiedni sposób. Badanie wykazało, że 46% kobiet, które zostały zapytane, doświadczyło pewnego rodzaju nękania ze strony kolegów z pracy, przełożonych itp. (Oliveira).

W **Polsce** kobiety od najmłodszych lat są wychowywane w duchu posłuszeństwa, zwłaszcza w sytuacjach, gdy przekraczane są ich granice i naruszane prawa. Dziewczynki uczą się, że powinny być miłe, grzeczne i posłuszne. To też stanowi pierwszy krok do przekonania, że na zaczepki słowne na przykład reagujemy uśmiechem, go „gniew urodzie szkodzi” albo „przecież to tylko komplementy” i nie ma w tym nic złego. Jednocześnie kobiety (dziewczynki) muszą być przygotowane na to, że stanowcza odmowa spotka się z równie stanowczym potępieniem, ponieważ „dziewczynki nie powinny się tak zachowywać”. W efekcie ich przestrzenia staje się bezradność. W przypadku chłopców natomiast kształtuje się przekonanie, że nie mogą okazywać słabości. Pozwala się im na bardziej agresywne zachowanie, jednocześnie karząc lub wyśmiewając tych, którzy wskazują na ich wrażliwość (Kurecka, 2021). Uczymy kobiety, jak chronić się przed gwałtem, zamiast uczyć mężczyzn, aby nie gwałcili. Uczymy dziewczynki, żeby uważały na to, jak się ubierają, w jaki sposób się ubierają i gdzie idą, zamiast uczyć mężczyzn, że kiedy kobieta ubiera sukienkę lub idzie sama przez park, nie oznacza to, że prosi o gwałt lub napaść seksualną. W kontekście badań, w którym pytano o środki zapobiegawcze, 52% respondentek i 49% respondentów uznawało ubiór, zachowanie i maniery ofiary za istotne aspekty. Ten wynik jest przygnębiający, ale jednocześnie mało zaskakujący, ponieważ wielu badaczy przemocy wobec kobiet znajduje dowody na racjonalizację i uzasadnianie zachowania sprawcy oraz wtórne upokarzanie ofiary (Gruszczynska, 2007; Herzberger, 2002).

You'll find more here!

<https://yourkava.pl/blogs/you-know/catcalling-czyli-slowne-molestowanie>

<https://holistic.news/cat-calling-uliczne-zaczepki-czy-molestowanie/>

<https://cabodostrabalhos.ces.uc.pt/n10/documentos/3.3.1 Ana Cristina de Oliveira Silva.pdf>

Badania nad przemocą uliczną

Badania nad przemocą uliczną

W tym rozdziale przedstawimy przegląd badań dotyczących nękania ulicznego, analizując je z uwzględnieniem różnych perspektyw kulturowych i normatywnych.

Polska

Pytanie dotyczące doświadczeń z nękaniami było zadawane wszystkim uczestnikom badania, zarówno mężczyznom, jak i kobietom (N = 4284).

Inne badania przeprowadzone w Polsce pokazują, że jedna na cztery osoby pracujące lub studiujące (25%) była świadkiem nękania seksualnego w swoim miejscu pracy lub nauki. Najczęstszą formą nękania seksualnego było nieodpowiednie, niegodne zachowanie z seksualnym podtekstem ze strony kolegów z pracy lub rówieśników ze szkoły lub uczelni (24%). Rzadziej przybierało to formę nękania fizycznego ze strony kolegów z pracy (9%) lub przełożonych/wykładowców (4%).

Najmniejsza liczba osób (2%) zgłasza, że ktoś w ich miejscu pracy lub nauki otrzymywał pewne korzyści w zamian za stosunki seksualne z przełożonym lub wykładowcą (KOMUNIKAT Z BADAŃ nr 98. Molestowanie seksualne, 2018). Ponadto uzyskane wyniki pokazują, że 12% dorosłych doświadczyło niepożądanego zachowania, propozycji lub dowcipów o charakterze seksualnym - najczęściej ze strony obcych (10%), rzadziej ze strony kolegów z miejsca nauki (6%), znajomych lub przyjaciół (4%), kolegów z pracy (4%), przełożonych (3%) lub wykładowców i nauczycieli (3%). Niewielka liczba dorosłych (1%) doświadczyła nękania seksualnego ze strony bliskich członków rodziny lub dalszych krewnych. Skala zjawiska nękania seksualnego, jaką uchwyciliśmy w badaniach, powinna być postrzegana jako minimalna reprezentacja rzeczywistego zjawiska (KOMUNIKAT Z BADAŃ nr 98. Molestowanie seksualne, 2018). Dane dostępne w Niebieskiej Linii ukazują, że mimo iż 80% kobiet i 54% mężczyzn uważa nękanie w przestrzeni publicznej za istotny problem, aż 81% ofiar nigdy nie zgłosiło takich incydentów na policję. Zachowania kwalifikujące się jako nękanie w przestrzeni publicznej są akceptowane kulturowo w polskim społeczeństwie. Bez zmiany postaw wobec przemocy i przełamania bariery milczenia nie możemy mieć nadziei na jej wyeliminowanie z naszej przestrzeni publicznej. Aż 85% kobiet przyznało, że były ofiarami nękania w przestrzeni publicznej (94% z nich zdecydowanie więcej niż raz w swoim życiu), a w przypadku mężczyzn wskaźnik ten wynosi 44%. Przeciętny wiek pierwszego doświadczenia tego rodzaju agresji wynosi 12 lat. Sprawcami nękania w przypadku kobiet są wyłącznie lub głównie mężczyźni (98%), podczas gdy w przypadku mężczyzn sprawcami są zarówno mężczyźni (44%), jak i kobiety (41%).

Nękanie najczęściej ma miejsce na otwartej przestrzeni publicznej, w tym na ulicy, środkach transportu publicznego oraz na masowych wydarzeniach, takich jak koncerty czy bary, co stanowi 60% wszystkich przypadków nękania. Czas dnia nie ma wpływu na występowanie tego zjawiska.

Holandia

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), czyli centralny urząd statystyczny Holandii, poinformował, że w 2020 i 2021 roku 66% kobiet w Holandii doświadczyło nękania na ulicach. Badanie wykazało, że podobny odsetek kobiet (84%) doświadczył nękania seksualnego w 2020 roku, jak miało to miejsce w 2016 roku. Procent kobiet zgłaszających nękanie seksualne z powodu pandemii COVID-19 pozostał również stabilny. Dlatego też nie jest przydatne opieranie wniosków na temat nękania ulicznego na absolutnych częstotliwościach doświadczeń. Holenderskie Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), czyli centralne biuro statystyczne, poinformowało, że w latach 2020 i 2021 aż 66% kobiet w Holandii doświadczyło nękania na ulicach. Badania wykazały, że podobny odsetek kobiet (84%) doświadczało nękania seksualnego w 2020 roku, co miało miejsce w 2016 roku. Procent kobiet zgłaszających nękanie seksualne z powodu pandemii COVID-19 pozostał również na stałym poziomie. Dlatego też nie jest właściwe opieranie wniosków na temat nękania ulicznego na bezwzględnych częstotliwościach doświadczeń. W analizie jakościowej, zarówno w 2020 roku, jak i w 2016 roku, wykazano, że wiele osób wykształciło nawyk i zaakceptowało to zachowanie, jednak w 2020 roku odnotowano znacznie większe niezadowolenie w tej kwestii, a respondenci wskazywali, że takie zachowanie nie jest akceptowalne. Nie zaobserwowano również istotnych różnic między grupami społecznymi pod względem doświadczania nękania ulicznego o charakterze seksualnym w porównaniu do sytuacji z 2016 roku. W roku 2020 zaobserwowano, że młodsze kobiety, osoby z wyższym wykształceniem oraz te, które nie miały stałego partnera, zgłaszały częstsze przypadki doświadczania nękania ulicznego o charakterze seksualnym. Również kobiety, które identyfikowały się jako homoseksualne lub biseksualne, częściej doświadczały tego rodzaju nękania. Warto zaznaczyć, że odsetek kobiet, które doświadczały nękania ulicznego o charakterze seksualnym w swojej własnej dzielnicy, był nadal najwyższy w dzielnicach Delfshaven, Charlois i Center w Rotterdamie, co utrzymywało się od 2016 roku. Z kolei obszary miejskie, w których ten odsetek był najniższy w 2020 roku, to Prins-Alexander, Hillegersberg-Schiebroek oraz obszary miejskie Hoek van Holland, Pernis i Rozenburg (które zostały połączone w celu analizy).

Opisane wyżej wyniki wskazują na niewielkie zmiany w charakterze i rozmiarze nękania ulicznego o charakterze seksualnym w ciągu ostatnich trzech lat. Jednak z bezpośrednich pytań kierowanych do kobiet dotyczących zmian w tym okresie wyłania się nieco bardziej optymistyczny obraz. Więcej kobiet zgłasza, że doświadczyły zmniejszenia uciążliwości, częstotliwości i nasilenia oraz uczucia zagrożenia związanego z nękaniami ulicznymi o charakterze seksualnym, niż tych, które informują o wzroście tych zjawisk. Mimo to różnice są niewielkie, a przeważająca większość kobiet twierdzi, że sytuacja nie uległa zmianie. Warto zaznaczyć, że znaczący odsetek kobiet zauważa zwiększoną świadomość tego zjawiska. W Holandii wydaje się, że rośnie świadomość, iż mężczyźni są częścią problemu i dlatego także muszą stać się częścią rozwiązania. Mężczyźni i chłopcy muszą stać się sojusznikami i mówić swoim przyjaciołom, że ich zachowanie nie jest odpowiednie. Negatywna reakcja na nękanie uliczne może skutkować szybką zmianą zachowania. Engels P. twierdzi, że mężczyźni odczuwają społeczny nacisk, aby udowodnić swoją męskość, co wpływa na ich zachowanie na ulicach. Muszą udowodniać, że są "prawdziwymi mężczyznami" przez cały czas. Aby zmienić ten problem, trzeba zmienić postrzeganie mężczyzn w kwestii wyrażania emocji i wrażliwości (NOS Nieuws, 2022).

Włochy

W rozwiniętym i postępowym społeczeństwie, jak Włochy, kobiety powinny czuć się swobodnie i bezpiecznie wychodząc same z domu, bez obawy przed napaścią lub nękaniami bez uzasadnionego powodu. Dlaczego więc to zjawisko jest tak powszechne? W wielu krajach, takich jak Francja, nękanie uliczne jest traktowane jako przestępstwo, ponieważ nie ma nic wspólnego z próbą konsensualnego flirtu. Niestety we Włoszech taka reforma nie została jeszcze wprowadzona, co może być jednym z powodów, dlaczego to zjawisko nadal jest tak częste (Soardo, 2021). Jeśli do takich zachowań dochodzi w połączeniu z groźbami lub obraźliwymi epitetami, wówczas naruszone są również normy społeczne. Włoskie prawo przewiduje kary dla każdego, kto w miejscu publicznym nęka lub zakłóca spokój innej osoby. Za to przestępstwo przewidziane są sankcje, takie jak areszt do sześciu miesięcy lub grzywna w wysokości 516 euro (Atrendyexperience, 2021). Nadszedł czas, aby włoscy legislatorzy podjęli działania i wprowadzili środki mające na celu ochronę kobiet przed nękaniami ulicznymi. Chociaż może to wydawać się problemem drugorzędym, stanowi on objaw większego problemu nierówności płci i braku szacunku dla autonomii kobiet. Kobiety nie powinny czuć się zmuszone do nieustannej czujności podczas spaceru ulicą, a sprawcy nękania ulicznego powinni ponosić konsekwencje swoich działań. Nie wystarczy jedynie mieć nadzieję, że osoby te zmienią swoje zachowanie; konieczne są odpowiednie ramy prawne. Tylko wtedy kobiety będą mogły poczuć się naprawdę bezpieczne i pełnoprawne w przestrzeni publicznej.

Portugalia

W Portugalii, nękanie uliczne w przestrzeni publicznej manifestuje się poprzez fizyczny kontakt, gesty, groźby oraz słowne uwagi, z których "pyrope" jest najbardziej powszechne (Oliveira, 2021). To zjawisko jest poważnym problemem dotyczącym wiele kobiet na co dzień w Portugalii. Według najnowszego badania, aż 81% portugalskich kobiet doświadczyło jakiegokolwiek formy nękania ulicznego, przy czym komplementy i uwagi nieodpowiednie na ulicy stanowią najczęstszy rodzaj takiego zachowania. To zatrważająca statystyka, która uwydatnia rozpowszechnienie tego zjawiska w kraju. Jednym z głównych powodów tego problemu jest nadal istniejące patriarchalne społeczeństwo w wielu częściach Portugalii. W Portugalii kobiety często stają się obiektami i są traktowane na zasadzie obywateli drugiej kategorii, co skutkuje przekonaniem mężczyzn, że mają prawo komentować ich ciała i wygląd. Innym czynnikiem, który przyczynia się do powszechności komplementów w Portugalii, jest brak konsekwencji dla osób zaangażowanych w to zachowanie. Obecnie w Portugalii nie istnieją specjalne przepisy prawne dotyczące nękania ulicznego, co oznacza, że osoby dokonujące komplementów mogą to robić bez obawy przed konsekwencjami prawnymi. Niemniej jednak istnieją inicjatywy mające na celu rozwiązanie tego problemu. Przykładem jest kampania "Chega de Fiu-Fiu", która dąży do podniesienia świadomości na temat nękania ulicznego i zachęca kobiety do dzielenia się swoimi doświadczeniami. Ta inicjatywa okazała się skuteczna w wywołaniu dyskusji na ten temat i pomogła zwrócić uwagę na problem. Oprócz takich kampanii jak "Chega de Fiu-Fiu", istnieją również różne organizacje i osoby, które pracują nad zwalczaniem komplementów w Portugalii. Należą do nich grupy takie jak Coletivo Feminista de Lisboa, organizacja poświęcona walce o prawa kobiet i podnoszeniu świadomości na temat przemocy opartej na płci w Portugalii. Ogólnie rzecz biorąc, komplementy w Portugalii to poważny problem, który wymaga rozwiązania. To forma nękania ulicznego, która jest nie tylko nieodpowiednia, ale może także być bardzo szkodliwa dla zdrowia psychicznego i ogólnego samopoczucia. Jako społeczeństwo musimy stanąć w obronie przeciwdziałania komplementom i dążyć do stworzenia bezpieczniejszego i bardziej szanującego środowiska dla wszystkich.

Hiszpania

Nękanie seksualne najczęściej ma miejsce w przestrzeni publicznej, takiej jak ulice, chodniki, środki transportu publicznego, drogi i parki, i jest dokonywane przez osoby obce. Według raportu "Miasta Bezpieczne dla Dziewcząt" organizacji Plan International, wynika z niego, że 78% doświadczeń młodych kobiet w Madrycie, Barcelonie i Sewilli w przestrzeniach miejskich wiąże się z uczuciem niepewności z powodu nękania. Bycie kobietą i młodość wydają się być czynnikiem ryzyka w korzystaniu z miasta przez uczestniczki badania.

Jeśli chodzi o rodzaj nękania, przeważającą większość stanowią przypadki nękania werbalnego bez fizycznego kontaktu (komentarze o charakterze seksualnym, groźby, pościgi, insynuacje...), które stanowią 75% zgłoszonych przypadków nękania. 54% doświadczeń nękania ma miejsce wieczorem (nocą i nad ranem), a 43% sytuacji niepewności zachodzi na ulicy. Zaskakujące jest, że 21% młodych kobiet przyznało, że przyzwyczyły się do tego rodzaju przemocy, traktując ją jako stały problem. Innymi słowy, młode kobiety przestają zauważać to jako wyjątkowe zdarzenie i traktują je jako codzienność, co jest związane z dyskryminacją i uczuciem zagrożenia, jakie towarzyszy korzystaniu z przestrzeni miejskiej. Ponadto, kobiety te często radzą sobie z tym problemem indywidualnie, stosując osobiste strategie, aby zwiększyć swoje poczucie bezpieczeństwa, na przykład zmieniając trasę, szukając towarzystwa podczas podróży lub udając, że dzwonią przez telefon. Średnio tylko 3% zgłasza te przypadki władzom lub siłom bezpieczeństwa, a ich doświadczenia pozostają w rozmowach z rodziną lub przyjaciółmi. Społeczeństwo często jest obojętne wobec tych sytuacji zagrożenia, co pokazuje przerażająca statystyka: 90% młodych kobiet wskazuje, że nie otrzymało pomocy od osób obecnych w danym momencie. Ten wynik podkreśla wagę podnoszenia świadomości i szkolenia społeczeństwa w zakresie reakcji na sytuacje nękania ulicznego. Fundacja Kobiet pracuje w tym kierunku dzięki programowi Stand UP przeciwko nękania ulicznego, opracowanemu przez L'Oréal Paris we współpracy z organizacją pozarządową Hollaback!" (#EsAcosoFM El acoso callejero y los datos en España, 2022).

Podsumowując, choć konkretne przejawy i konteksty nękania ulicznego mogą się różnić między Polską, Holandią, Włochami, Portugalią i Hiszpanią, te kraje dzielą wspólne zaangażowanie w badania i rozwiązywanie tego pilnego problemu. Poprzez uznawanie podobieństw i budowanie na wspólnych wynikach badań istnieje potencjał do opracowania bardziej kompleksowych i skutecznych strategii zwalczania nękania ulicznego, co ostatecznie przyczyni się do stworzenia bezpieczniejszych i bardziej inkludujących przestrzeni publicznych dla wszystkich.

You'll find more here!

<https://stopstreetharassment.org/our-work/nationalstudy/>

<https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/15248380211021608>

https://www.researchgate.net/publication/275594264_Street_Harassment_A_Qualitative_Study_of_the_Experiences_of_Young_Women_in_Delhi

Rosnące przypadki nękania ulicznego: Problem naruszania praw człowieka

Co-funded by
the European Union

Rosnące przypadki nękania ulicznego: Problem naruszania praw człowieka

Od 2010 roku zauważalnie wzrosła świadomość społeczna dotycząca nękania ulicznego. Niemniej jednak nadal istnieje wiele osób, które nie rozumieją, dlaczego to zjawisko jest istotne, bagatelizują je jako żart, uważają za drobne niedogodności czy komplementy, a także obwiniają osobę doświadczającą nękania. Te postawy znalazły odzwierciedlenie w filmach, programach telewizyjnych i teledyskach muzycznych, a także w materiałach marketingowych firm takich jak Fiat, Lego czy Snickers. W rzeczywistości nękanie uliczne to poważny problem, który nie powinien być bagatelizowany. Stanowi naruszenie praw człowieka, przeszkadza w osiągnięciu równości płci, wpisuje się w kontekst przemocy wobec kobiet i łączy się z innymi kwestiami dotyczącymi sprawiedliwości społecznej (Kearl, 2015, loc. 242).

Te taktyki „zmniejszania ryzyka” ograniczają mobilność i równość osób nękanym oraz mogą sprawić, że osoba nękana poczuje, że nękanie było zasłużone, jeśli nie zostały spełnione wszystkie wytyczne. Skupienie się na działaniach osób nękanym zamiast na nękających nie tylko jest szkodliwe i pozbawiające władzy, ale oznacza także, że nigdy nie zostaną rozwiązane przyczyny nękania. To nie tylko rodzina i przyjaciele mogą obarczać winą osoby nękane i mówić jej, że powinna zmienić swoje zachowanie (Kearl, 2015). Problem nękania seksualnego nadal jest często obecny w mediach. W 2018 roku wpłynęło ponad 7500 skarg do Komisji Równych Szans w Zatrudnieniu (EEOC), ale te skargi stanowią tylko ułamek incydentów związanych z nękaniem seksualnym, które mają miejsce każdego roku. Dzień po tym, jak aktorka Alyssa Milano wezwała wszystkich, którzy doświadczyli nękania seksualnego lub napaści, aby opublikowali post z hasztagiem #MeToo, pojawiło się szacunkowo 609 000 postów z tym hasztagiem. Od 2017 roku istnieje zdecydowanie większa świadomość tego problemu w społeczeństwie, ale problem ten nadal istnieje (Griffin et al. 2018; Smith, 2020, loc.176).

Jednym z powodów jest to, że wszystkie kraje uznają problem nękania ulicznego i podejmują różne środki w celu jego zwalczania. Każdy kraj ma swoje własne polityki i podejścia do tego problemu. W Portugalii, od 2007 roku, nękanie seksualne w miejscach publicznych jest uznawane za przestępstwo zgodnie z przepisami karnymi, a konkretnie na mocy Artykułu 170 Kodeksu Karnego Portugalskiego, który dotyczy Nękania Seksualnego. Artykuł ten stanowi, że każda osoba, która dokonuje ekshibicyjnych aktów o charakterze seksualnym lub zmusza kogoś do kontaktów seksualnych, podlega karze pozbawienia wolności do roku lub grzywnie do 120 dni, chyba że inny przepis prawny przewiduje surowszą karę. Artykuł ten nie uznaje za przestępstwo wyrażań lub gestów, które wyrażają pewne insynuacje, ale nie zawierają propozycji seksualnych, takie jak popularnie nazywane "piropo".

Z tego powodu przestępstwo nękania seksualnego przyjmuje wiele form, o ile mają one wydźwięk seksualny (Ribeiro, 2021). W systemie praw włoskich, w odróżnieniu od niektórych innych krajów, takich jak Francja, nękanie seksualne nie jest uznawane za osobne przestępstwo, co stanowi pierwsze, istotne ograniczenie. Najlepszym sposobem radzenia sobie z tym problemem powinna być zmiana kultury i prewencja (Romito, 2019). W 1991 roku Rekomendacja Komisji Europejskiej dotycząca ochrony godności kobiet i mężczyzn w miejscu pracy (92/131/EEC) wzywa państwa do przyjęcia Kodeksu Postępowania w sektorze publicznym i prywatnym w zakresie zwalczania nękania seksualnego. Ponadto powinna być ustanowiona figura Doradcy ds. Zaufania, osoby, najlepiej spoza organizacji, która mogłaby zbierać skargi dotyczące nękania w absolutnej poufności i wszczynać, we współpracy z ofiarą, procedury nieformalne lub formalne (w tym śledztwa i ewentualne działania dyscyplinarne przeciwko nękańcemu). Jeśli wewnętrzne procedury okazują się nieskuteczne, pracownik (lub pracownica) może skontaktować się z Doradcą ds. Równości (na poziomie prowincji, regionu lub kraju), figurą ustanowioną w 2000 roku na podstawie ustawy nr 196 "Dyscyplina działalności doradców ds. równości i przepisy dotyczące działań pozytywnych", a także sprecyzowaną w 2006 roku w ustawie nr 198, tzw. "Kodeks o równych szansach kobiet i mężczyzn".

Również Rzecznik ds. Równości (lub Rzecznicy ds. Równości) ma funkcje promowania i monitorowania wdrażania zasad równości i niedyskryminacji kobiet i mężczyzn w pracy; w wykonywaniu swoich obowiązków jest urzędnikiem publicznym i ma obowiązek zgłaszania organowi ścigania przestępstw, o których się dowiaduje.

W dniu 19 października 2021 roku weszła w życie ustawa nr 134 z dnia 27 września 2021 roku, zawierająca upoważnienie dla Rządu w zakresie efektywności postępowania karnego, a także dotycząca sprawiedliwości naprawczej i przepisów dotyczących szybkiego zakończenia postępowań sądowych (Larussa, 2021). Przyjrzyjmy się z różnych środków antydyskryminacyjnych, wydaje się, że edukacja seksualna mogłaby stanowić rozwiązanie. Niemniej jednak i tutaj obserwujemy pewne rozbieżności. W Holandii edukacja seksualna (sex ed) posiada braki w istotnych aspektach, które są niezbędne do zmiany zachowań. System edukacji seksualnej jest zdecentralizowany w takim stopniu, że to nauczyciele decydują, czego należy uczyć. W kraju istnieje potrzeba stworzenia krajowego programu nauczania, który określi, jakie zagadnienia powinny być uwzględnione. Z uwagi na brak tematów takich jak różnorodność seksualna, przyjemność seksualna, zgoda i wiele innych, edukacja seksualna w Holandii jest uważana za niekompletną. Uczniowie wyrazili swoje obawy dotyczące braku tych tematów. Ograniczenie edukacji seksualnej jedynie do biologii i seksu bezpiecznego nie uczy młodzieży, jak radzić sobie z aspektami seksualności. Nauczanie o zgodzie i prawach seksualnych może dostarczyć młodzieży narzędzi do zrozumienia, jakie zachowania seksualne są akceptowalne, oraz nauczyć ich o normach płciowych. Dodanie tematów takich jak zgoda i znaczenie przyjemności seksualnej do programu nauczania pozwoliłoby młodzieży na naukę "sposobu bycia w sferze seksualnej", co może wpłynąć na zmniejszenie nękania ulicznego (De Looze & Van Ditzhuijzen, 2022). Kampanie antydyskryminacyjne są organizowane w Holandii na przykład "Czy jesteś w porządku?" ("Are You OK?"), ucząc świadków, co robić, gdy widzą, że ktoś doświadcza nękania seksualnego. Udzielane są wskazówki dotyczące postępowania w sytuacjach, które wydają się niebezpieczne lub gdy sam świadek obawia się o własne bezpieczeństwo. Na przykład można zastosować taktykę odwracania uwagi i zadać pytanie, takie jak "Czy wiesz, gdzie jest supermarket?" lub "Nie ufaj sytuacji? Poproś o pomoc policjanta, kierowcę autobusu lub innego świadka, albo zadzwoń pod numer alarmowy 911". Świadomość, że nękanie uliczne jest nieakceptowalne, rośnie. Kampania "Czy jesteś w porządku?" zachęca ludzi do współpracy w celu uczynienia ulic bardziej bezpiecznymi. W Polsce, 21 listopada 2005 roku weszła w życie ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, uchwalona przez Sejm 29 lipca 2005 roku. Ustawa wprowadza wiele użytecznych rozwiązań w dziedzinie zwalczania przemocy w rodzinie oraz przemocy wobec członków rodziny, w tym pierwszą formalną definicję przemocy domowej i wykaz jej rodzajów, omawia działania poszczególnych służb i instytucji administracji rządowej/lokalnej/samorządowej/organizacji pozarządowych mające na celu udzielanie pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy oraz wprowadza mechanizmy prawne umożliwiające skuteczniejszą ochronę tych osób przed sprawcami przemocy. W 2006 roku Rada Ministrów ustanowiła Narodowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W ramach tego programu powołano międzyresortowy Zespół Monitorujący odpowiedzialny m.in. za monitorowanie zjawiska przeciwdziałania przemocy w rodzinie, koordynację działań poszczególnych instytucji i służb, inicjowanie programów społecznych oraz ustalanie środków niezbędnych do realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Narodowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie ma na celu zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy oraz zwiększenie efektywności działań interwencyjnych i korygujących wobec osób stosujących przemoc w rodzinie. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie definiuje przemoc jako "jednorazowe lub wielokrotne celowe działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub osobiste interesy osób wymienionych w ust. 1, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, integralność cielesną, wolność, w tym wolność seksualną, powodujące szkodę ich zdrowiu fizycznemu lub psychicznemu oraz wywołujące cierpienie moralne i krzywdę osób dotkniętych przemocą". Artykuł 2 ust. 1 ustawy określa członka rodziny jako osobę najbliższą w rozumieniu art. 115 § 11 Kodeksu Karnego, a także inną osobę mieszkającą lub gospodarującą razem. Z kolei Narodowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie precyzuje pojęcie ofiar przemocy, stwierdzając, że mogą nimi być: dzieci, małżonkowie lub partnerzy w związkach nieformalnych, osoby starsze oraz osoby z niepełnosprawnościami.

To zdanie podkreśla negatywną ocenę ustawy wprowadzonej w 2005 roku przez wielu ekspertów. Ustawa ta dotyczy działań mających na celu zwalczanie przemocy wobec kobiet, a raport przygotowany w 2007 roku przez Fundację Feminoteka wykazał, że ustawa ta miała wiele wad prawnych, z których niektóre przepisy nie były wdrażane. Pomimo że ustawa miała być zmieniona do 2008 roku, nadal nie ma ostatecznej wersji. W odpowiedzi na problem nękania w Polsce została uruchomiona kampania pod tytułem "Zgłoś się. Przeciwno nękaniam w miejscach publicznych" przez L'Oréal Paris i Centrum Praw Kobiet i Prawa Do Bycia, globalną organizację non-profit. Kampania rozpoczęła się od panelu dyskusyjnego w kinie Kinoteka, na którym omawiano i poruszano kwestię nękania, a prowadzącą dyskusję była znana dziennikarka Grażyna Torbicka. Kampania L'Oréal Paris "Zgłoś się. Przeciwno nękaniam w miejscach publicznych" została zainaugurowana poprzez tę debatę, w której uczestniczyło kilka znaczących osób, w tym Dominika Nockoska, Brand Champion L'Oréal Paris, Urszula Nowakowska, Prezes Centrum Praw Kobiet, Anna Karczmarszuk, Prezes IPSOS Polska, firmy badawczej, Magda Mołek, dziennikarka i prezenterka telewizyjna, oraz Mateusz Banasiuk, aktor. To zdanie podkreśla trwający problem przemocy i nękania wobec kobiet w Polsce oraz różne środki podejmowane przez organizacje i osoby prywatne w celu rozwiązania tego problemu.

Kwestia nękania ulicznego stanowi istotny problem, szczególnie dla kobiet, w wielu krajach na całym świecie. Chociaż Hiszpania nie wprowadziła jeszcze odrębnego przestępstwa jakim jest nękanie uliczne, to najpoważniejsze przypadki tego rodzaju przemocy mogą być uwzględniane w innych istniejących przestępstwach. Wielu naukowców i aktywistów argumentuje, że "komplementy" można uznać za przemoc wobec płci i nie powinny być postrzegane jako niewinne lub korzystne działanie dla kobiet. Jest to naruszenie ich wolności, godności i integralności. Pomimo tego, nękanie uliczne nadal nie jest adresowane przez ustawodawców w Hiszpanii i wielu częściach Europy, co pozostawia kobiety narażone na wiele problemów. Niniejszy esej dokładniej omawia kwestię nękania ulicznego, dlaczego stanowi ono istotny problem z zakresu praw człowieka, różne sposoby jego kryminalizacji w Unii Europejskiej oraz aktualną sytuację w Hiszpanii. Brak konkretnych przepisów prawnych dotyczących nękania ulicznego w Hiszpanii i Europie spowodował trudności w zapobieganiu i karaniu tego rodzaju przemocy. Niemniej jednak, Organiczna Ustawa o Całkowitej Gwarancji Wolności Seksualnej ma na celu promowanie kultury opartej na zgody i uznaje każdy akt o charakterze seksualnym bez zgody za przemoc seksualną. Ustawa ta uznaje również, że przemoc seksualna występuje zarówno w przestrzeni publicznej, jak i prywatnej, w tym w przestrzeni cyfrowej. Ogólnie rzecz biorąc, kwestia nękania ulicznego nie powinna być bagatelizowana. Stanowi ona problem z zakresu praw człowieka, który musi być rozwiązany przez ustawodawców i społeczeństwo jako całość. Stworzenie konkretnych przepisów prawnych przeciwko nękaniam ulicznym pomoże chronić wolność, godność i integralność kobiet oraz zapewni, że będą mogły swobodnie poruszać się w przestrzeni publicznej, czując się bezpiecznie.

Podsumowując, narastający problem nękania ulicznego jako kwestia praw człowieka przyciągnął uwagę do wspólnych cech istniejących między regionami i kulturami. Coraz bardziej jest on rozpoznawany jako globalny problem, który wymaga zbiorowego działania. Koncentrując się na tych wspólnych podstawach, ludzie i organizacje z całego świata mogą wspólnie pracować nad stworzeniem bezpieczniejszych, bardziej inkludujących i bardziej sprawiedliwych społeczeństw, w których każdy może korzystać z prawa do życia wolnego od nękania i przemocy.

You'll find more here!

<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/21342874/>

<https://eu.boell.org/en/2019/11/08/metoop-rooting-out-sexual-harassment-european-parliament>

Wpływ Ulicznego Nękania na Młode Pokolenie: Postawy, Postrzeganie i Konsekwencje

Wpływ Ulicznego Nękania na Młode Pokolenie: Postawy, Postrzeganie i Konsekwencje

Ulica to miejsce, w którym stykają się różne formy nękania i agresji, często kierowane przeciwko kobietom. Bez względu na to, czy mowa o komplementach czy obmacywaniu, uliczne nękanie to powszechny problem, który dotyka ludzi na całym świecie. Stanowi naruszenie praw człowieka i zagrożenie osobistego bezpieczeństwa. Warto przyjrzeć się postawom i przekonaniom młodemu pokoleniu, wobec tego zjawiska. Niestety, niektórzy młodzi ludzie nadal uważają, że uliczne nękanie to naturalna część życia. Mogą także wierzyć, że to osoba będąca nękana jest odpowiedzialna za sytuację. Należy zrozumieć, że to szkodliwe i błędne przekonanie. Nękanie uliczne nie jest winą osoby pokrzywdzonej, a każdy z nas ma obowiązek pracować nad jego eliminacją.

W Polsce przeprowadzono niedawno badania wśród 332 respondentów, z których 271 to kobiety, a 59 to mężczyźni, głównie w wieku od 18 do 24 lat (75,3%), z 10% w wieku od 30 do 40 lat. Wyniki tych badań wykazały, że 72,9% respondentów doświadczyło sytuacji, w których byli gwizdani lub poddani werbalnym nadużyciom, natomiast 90,7% z nich spotkało się z werbalnymi wyzwiskami. Około 60,8% respondentów odpowiedziało, że nie doświadczają zjawiska gwizdów w swoim otoczeniu, podczas gdy 25,9% stwierdziło, że często się z nim spotyka, a 5,7% odpowiedziało, że takie sytuacje mają miejsce bardzo często. Wyniki z kwestionariusza wskazują, że uczuciem, które najczęściej towarzyszy osobom, które padły ofiarą lub były świadkami tego zjawiska, jest obrzydzenie -tak odpowiedziało 75,6% respondentów. Inaczej niż obrzydzenie, inne uczucia, które są reakcjami na gwizdanie, to irytacja, gniew lub smutek, jak potwierdziło 70,8% respondentów. Ponadto, 55,1% osób czuje się niepewnie w takich sytuacjach. Niemniej jednak, 75,8% badanych stwierdziło, że nie odczuwa winy po całym zdarzeniu.

W trakcie badania uczestnicy zostali zapytani o to, jak werbalne drwiny wpłynęły na ich poczucie własnej wartości. Spośród 105 ankietowanych, 101 stwierdziło, że nie miały one wpływu na ich poczucie własnej wartości, podczas gdy reszta zgłosiła negatywne skutki. Większość uczestników (ponad 70%) przyznała, że doświadczyła lub była świadkiem sytuacji związanych z werbalnymi kpinami w trakcie badania. To potwierdza, że jest to powszechne zjawisko społeczne, choć nie jest znane pod swoją nazwą. Wielu ludzi podzieliło się swoimi uczuciami po raz pierwszy dowiadując się dokładnie, czym jest werbalne nękanie. Znaczna część uczestników podzieliła się emocjami takimi jak irytacja, złość, smutek, obrzydzenie w związku z zaistniałymi sytuacjami. Wskazuje to na to, że kpiny są negatywnie oceniane i nie są postrzegane jako komplementy. Większość osób w badaniu odpowiedziała "tak" na pytanie, czy czuły się niebezpiecznie w takiej sytuacji, a najczęstszą reakcją na kpiny jest ignorowanie, które wynika z obawy, czasem także z braku wiedzy, że jest to zjawisko, które nie powinno mieć miejsca, jest patologiczne i może prowadzić do znacznie poważniejszych zdarzeń. Kpina to nie komplement.

To nie sposób okazywania podziwu, podkreślania wartości innej osoby. Kpina to werbalna przemoc i jednocześnie stanowi podstawę do stosowania przemocy fizycznej (Boni, Sobkowicz i Tiesler, 2021).

W badaniach przeprowadzonych w **Portugali** wynika, że zarówno chłopcy, jak i dziewczęta uważają, że nękanie seksualne to zachowanie o charakterze seksualnym, niepożądane przez osobę, do której jest kierowane. Obydwie grupy wymieniają wiele przykładów nękania seksualnego, takich jak drapanie, gwizdanie, komentarze, itp., jednak dziewczęta wymieniają więcej przykładów, opierając się na swoich osobistych doświadczeniach. Dziewczęta informują, że sytuacje nękania seksualnego często są normalizowane przez obserwatorów, określając je jako żarty. Dziewczęta postrzegają to nękanie jako coś obraźliwego, podczas gdy chłopcy, chociaż zgadzają się, że jest to obraźliwe, czasem mają tendencję do uważania, że zachowanie to może być niezamierzone i usprawiedliwione. Dla obydwu grup było jasne, że miejsca, w których to się dzieje, to "przestrzenie publiczne ogólnie, a w szczególności ulice, bary i kluby, środki transportu publicznego, takie jak metro czy autobus, oraz szkoła. (...) taksówki (...) portale społecznościowe i platformy internetowe". Jeśli chodzi o stosowane strategie obronne, dziewczęta są grupą, która najczęściej stara się bronić, zmieniając trasy i rutyny – „szybsze chodzenie po ulicy, udawanie rozmowy przez telefon, próbowanie chodzić w towarzystwie przyjaciół i korzystanie tylko z taksówek, których kierowca jest znany lub uznawany za zaufanego przez ojca i/lub matkę” (Pontedeira i Guerreiro, 2019).

Z kolei raport z **Włoch**, przeprowadzony z okazji Światowego Dnia Przeciwno Przemocy wobec Kobiet - Save the Children publikuje wyniki badania przeprowadzonego w jego imieniu przez IPSOS na próbie nastolatków w wieku od 14 do 18 lat we Włoszech. Konieczne jest inwestowanie w systemy ochrony, ale przede wszystkim w edukację eliminującą lukę w szansach między mężczyznami a kobietami, która generuje stereotypy i ostatecznie przemoc wobec kobiet (Save the Children, 2020). Według raportu Save the Children z 2020 roku, włoskie dzieci coraz częściej są narażone na treści online, które normalizują przemoc wobec kobiet, a 39% chłopców i dziewcząt jest nimi dotkniętych. Dziewczęta, w szczególności, zgłaszały uczucie obrażenia i upokorzenia spowodowane treściami udostępnianymi przez swoje kontakty społecznościowe, przy czym 10% czuło się bardziej narażonymi podczas lockdownu. Ponadto 18% respondentów było świadkami przypadków przemocy, którą doświadczali ich przyjaciele, przy czym strach powstrzymywał interwencję w 9% przypadków. Niemniej jednak w 83% przypadków doszło do interwencji ze strony dorosłego opiekuna lub policji (2020). Przemoc seksualna i fizyczna wobec dziewczyny jest uważana za bardzo poważne odpowiednio przez 94% i 92% młodych ludzi, a przemoc psychiczna przez 88% z nich.

Większość respondentów uważa przemoc ekonomiczną wobec kobiet za poważny problem, z 75% zgody, ale zauważalna jest różnica w postrzeganiu między mężczyznami (69%) a kobietami (81%). Młodzież nadal przywiązuje dużą wagę do wyglądu zewnętrznego, przy czym 57% uważa, że piękno kobiet może przyczynić się do sukcesu, a 46% uważa, że atrakcyjność jest ważniejsza dla kobiet niż dla mężczyzn. To postrzeganie jest bardziej powszechne wśród chłopców, z 53% zgody, w porównaniu do 39% dziewcząt przepytanych. Nie dziwi zatem, że pytani o opinię na temat niedawnych wydarzeń medialnych, które podniosły kwestię stereotypów, takie jak sprawa wicedyrektora rzymskiej szkoły średniej, który rzekomo radził uczennicom, aby nie nosiły minispódniczek, aby uniknąć rozpraszania nauczycieli, ponad 1 na 10 respondentów (15% chłopców i 10% dziewcząt) wyraziło przekonanie, że dziewczęta w szkole nie powinny prowokować nauczycieli obnosząc się z obnażonym ciałem lub skąpym ubraniem.

W **Holandii** "młodzi ludzie szybko dostosowują się do panujących norm płciowych. Wciąż odkrywają swoją tożsamość, co sprawia, że są niepewni. Wtedy czują się bezpiecznie, poddając się bezkrytycznie normom płciowym, aby przynależać. Chłopcy, którzy nie dostosowują się do obowiązujących norm płciowych, często są surowo karani przez swoje otoczenie społeczne, podczas gdy chłopcy, którzy zachowują się w dominujący i twardy sposób, cieszą się dużym uznaniem" (<https://shop.rutgers.nl/nl/webwinkel/de-pleger-in-beeld/61070888>). To tworzy toksyczne środowisko, w którym toksyczna męskość kwitnie, a stereotypy płciowe są wzmacniane. .

Od dziewczyn natomiast oczekuje się, że będą przestrzegać norm kobiecych, takich jak bycie opiekuńczymi, empatycznymi i uległymi. Ci, którzy nie przestrzegają tych norm, często są nazywani "chłopcami w dziewczęcym ubraniu" lub wykluczani przez swoich rówieśników. Ponadto, musimy skonfrontować się z presją społeczną, która wzmacnia normy związane z płcią. Rodzice, nauczyciele i media muszą odgrywać rolę w kształtowaniu postaw i przekonań młodych ludzi. Poprzez promowanie równouprawnienia płci i akceptacji wszystkich form wyrażania płci możemy stworzyć bardziej sprawiedliwy i współczujący świat dla wszystkich. Ważne jest, aby młodzi ludzie byli uczeni, że płeć to spektrum i nie ma jednego sposobu na wyrażanie płci. Zachęcanie do eksploracji i eksperymentowania z wyrażaniem płci może pomóc młodym ludziom rozwijać silniejsze poczucie siebie i przyczynić się do stworzenia bardziej zróżnicowanego i inkluzywnego społeczeństwa. Musimy stworzyć bezpieczne przestrzenie, w których młodzi ludzie mogą wyrażać siebie bez obawy o osąd lub karę.

Z drugiej strony w Hiszpanii „w badaniach przeprowadzonych obecnie badano, w jaki sposób postrzega się kobiety w zależności od ich reakcji na sytuację nękania (piropo). Wyniki pokazały, że zarówno uczestnicy mężczyźni, jak i uczestniczki wyrażali mniejsze upodobanie do kobiety, która pozytywnie zareagowała na piropo, a także mniejszą intencję nawiązania z nią relacji interpersonalnych; postrzegali także tę kobietę jako mniej kompetentną i bardziej powierzchowną. Związek między reakcją kobiety na piropo a jej sympatią był pośredniczony przez powierzchowność i kompetencję, z jaką była postrzegana. Negatywne konsekwencje dla kobiet, które reagują pozytywnie na sytuacje, w których obcy mężczyźni zwracają uwagę na ich ciało” (Moya-Garófano, Moya, Megías i Rodríguez-Bailón, 2020). Te wyniki są niepokojące, ponieważ sugerują, że kobiety, które reagują pozytywnie na piropo, mogą być bardziej prawdopodobne niż inne, że zostaną postrzegane w negatywnym świetle, co może mieć realne konsekwencje dla ich życia osobistego i zawodowego.

Ponadto wyniki podkreślają rozpowszechnienie nękania opartego na płci w przestrzeni publicznej i ważność badania, w jaki sposób różne reakcje na takie sytuacje wpływają na społeczne postrzeganie kobiet. Badanie wskazuje także na konieczność działań interwencyjnych w celu zwalczania nękania opartego na płci i promowania bezpieczniejszych i bardziej szanujących przestrzeni publicznych dla kobiet.

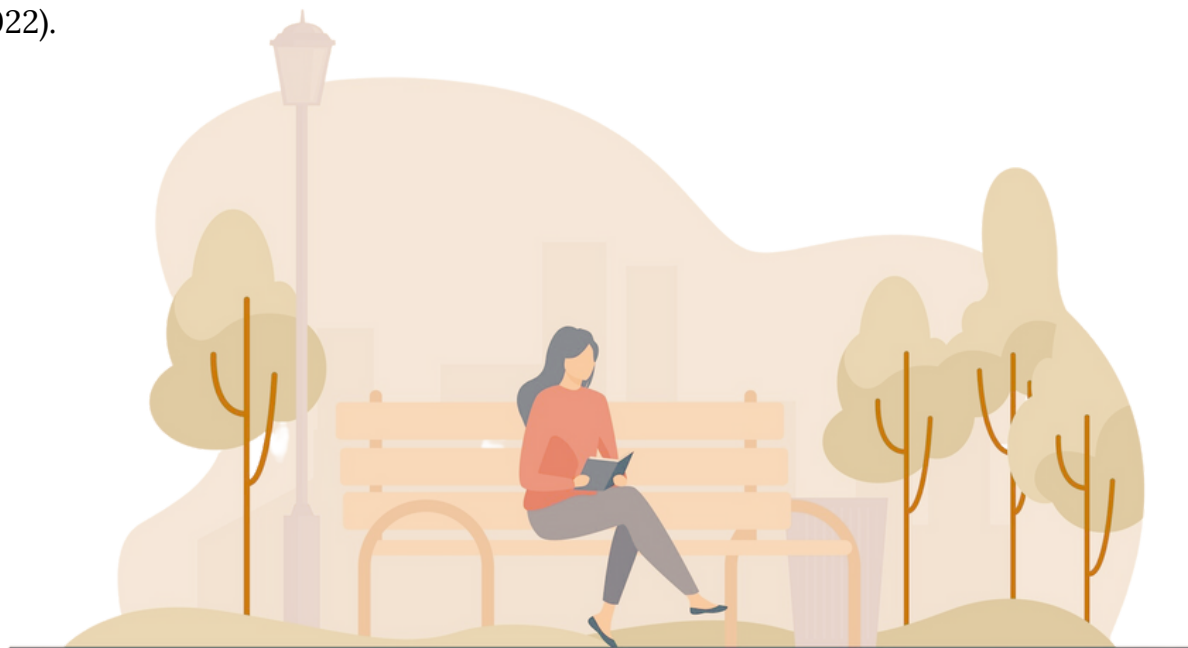
Rozwiązanie Problemu Nękania w Przestrzeniach Publicznych: Statystyki i Rekomendacje

Co-funded by
the European Union

Rozwiązanie Problemu Nękania w Przestrzeniach Publicznych: Statystyki i Rekomendacje

Nękanie w przestrzeni publicznej - aż 84% polskich kobiet doświadczyło go! W 2019 roku centrum IPSOS przeprowadziło międzynarodowe badanie na 500 kobietach. 78% z nich przyznało się, że były ofiarami nękania w miejscach publicznych. 56% wskazało na mężczyzn dokuczających spojrzeniami i obscenicznymi gestami, 54% skarżyło się na mężczyzn robiących dziwne odgłosy, a 45% słuchało erotycznych żartów i dwuznacznych propozycji. Nękania ulicznego doświadczyło 44% ankietowanych kobiet, a aż 43% było ofiarami niepożądanego dotykania. IPSOS powtórzył to badanie w 2021 roku, tym razem pytając tylko Polki o nękanie w przestrzeni publicznej. Tak wiele jak 84% kobiet doświadczyło tego rodzaju nękania co najmniej raz. Aż 43% dziewcząt padło ofiarą nękania przed osiągnięciem wieku 18 lat, a 12% przed osiągnięciem 12 roku życia (Molestowanie w przestrzeni publicznej, 2022).

I Z kolei w **Hiszpanii** niemal 90% kobiet (w próbie) doświadczyło sytuacji z gwizdaniem, trąbieniem i komplementami (źródło: Varela-Lérida, Caja-Peralta, and Rueda-Sánchez-Jauregui, 2019). W przypadku Włoch wyniki pierwszego krajowego badania dotyczącego przemocy seksualnej i nękania opublikowanego przez ISTAT w 2018 roku pokazują, że 8 816 000 kobiet w wieku od 14 do 65 lat doświadczyło pewnej formy nękania seksualnego w swoim życiu. Problem ten nie jest ograniczony do kobiet, ponieważ 3 874 000 mężczyzn zgłosiło co najmniej jeden przypadek nękania (źródło: Makrobadanie dotyczące przemocy wobec kobiet przeprowadzone przez hiszpański rząd, 2019).

Sytuacja jest podobna w **Holandii**. Rutgers opracował propozycję interakcji i sugestii, co wydaje się kluczowe dla budowania strategii radzenia sobie (Betrekken van jongens en mannen, 2023). Jak zauważa Rutgers: "Zbyt często nadal odpowiedzialność za zapobieganie zachowaniom seksualnie transgresywnym jest przenoszona na dziewczyny, podczas gdy to zwłaszcza chłopcy wykazują takie zachowanie. Jeśli chcemy powstrzymać to zachowanie, konieczne jest zaangażowanie chłopców i mężczyzn w pozytywny sposób. Dając chłopcom i mężczyznom aktywną rolę w zapobieganiu zachowaniom seksualnie transgresywnym, możemy naprawdę zmienić sytuację. Czas dać chłopcom i mężczyznom aktywną rolę w zapobieganiu zachowaniom seksualnie transgresywnym" (Betrekken van jongens en mannen, 2023). Edukacja seksualna powinna skupiać się na równości płci i normach płciowych, z naciskiem na zaangażowanie chłopców w dyskusje na temat pragnień, granic i zgody.

Niezwykle istotne jest dostarczanie młodym ludziom aktualnej wiedzy na temat nierówności płci oraz tradycyjnych norm związanych z płcią i seksualnością, aby pomóc im wyzwolić się od niepożądanych wzorców, które zachęcają do przekraczania granic seksualnych. Ponadto ważne jest, aby konfrontować tradycyjne wyobrażenia o normach płciowych i stereotypach poprzez dyskusje i dekonstrukcję negatywnych stereotypów oraz konstruktywną formułowanie twierdzeń. Odpowiedzialność za zachowanie transgresyjne powinno spoczywać na sprawcy, a nie na ofierze, a oczekiwania dotyczące norm płciowych i ról społecznych powinny być omawiane w rodzinach, społecznościach i grupach przyjaciół.

Ponadto badania przeprowadzone przez organizację Save the Children pokazują, że „głos nastolatków pokazuje nam, że problem przemocy ze względu na płeć należy rozwiązywać u źródeł, poczynając od ścieżki edukacyjnej najmłodszych”. Jak powiedziała Raffaella Milano, Dyrektor Programów Włoch-Europa w Save the Children. „Jeśli z jednej strony musimy wzmocnić sieć ochronną, aby wspierać kobiety chcące uwolnić się od przemocy domowej, z drugiej strony niezbędne jest działanie w zakresie zapobiegania przemocy ze względu na płeć, sięgając do źródła zachowań przemocowych, zaczynając od kontekstu edukacyjnego i angażując samych nastolatków w działania, które widzą ich jako głównych bohaterów”.

Musimy słuchać i wzmocnić znaczną większość dziewcząt, które dziś uważają za nieakceptowalne doświadczanie wszelkich form nękania i agresywnego zachowania, które identyfikuje współdzielenie z rówieśnikami jako jedno z narzędzi do przezwyciężenia barier, które wciąż utrudniają budowanie ich przyszłości" (Save the Children, 2020).

Jednym ze sposobów zwalczania molestowania ulicznego jest edukacja, począwszy od młodego wieku. Szkoły powinny wprowadzać programy edukacyjne, które uczą uczniów, jak szanować innych i zachowywać się w miejscach publicznych. Zajęcia powinny uczyć dzieci, że każda osoba ma prawo do szacunku i godności, niezależnie od płci, rasy, orientacji seksualnej czy wyglądu.

Innym sposobem jest zmiana prawa, aby uznać obmacywanie za formę przemocy. Pozwoliłoby to na karanie sprawców i zapobieganie takim sytuacjom w przyszłości. Powinniśmy zachęcać do tworzenia i wspierania inicjatyw społecznych i ruchów dedykowanych zwalczaniu obmacywania, a także dołączając do takich organizacji i wspierać ich działania.

Zwalczanie molestowania to długotrwały proces, ale każdy może wnieść swój wkład w zmianę. Wspierajmy inicjatywy i organizacje, które walczą z tym problemem, i zachęcajmy nasze szkoły oraz władze do podjęcia działań. Nie tolerujemy kultury ulicznej, która promuje przemoc i szkodzi innym. Pracujmy razem, aby stworzyć bezpieczniejszy i bardziej szanujący świat dla każdego.

Podsumowanie

Podsumowanie

Podsumowując, rozwiązywanie problemu nękania w przestrzeni publicznej wymaga wieloaspektowego podejścia, które łączy ze sobą działania związane ze świadomością społeczną, reformami praw, zaangażowaniem społeczności oraz dostarczaniem usług wsparcia. Poprzez wdrażanie tych zaleceń i nieustanne podnoszenie świadomości, społeczeństwa mogą dążyć do stworzenia bezpieczniejszych i bardziej inkluzywnych przestrzeni publicznych, w których każdy może swobodnie poruszać się bez obawy przed nękaniami lub przemocą.

**TACKLING STREET HARASSMENT & GENDER
STEREOTYPES IN YOUNGSTERS**

Słownik

Co-funded by
the European Union

Słownik

BODY SHAMING - Upokarzanie, poniżanie lub nękanie kogoś ze względu na wygląd jego ciała, zazwyczaj dlatego, że nie odpowiada ono genderowym ideałom urody.

NAZNACZENIE, NĘKANIE - zastraszanie, z intencją szkodzenia drugiej osobie. Agresywny akt jest w dużej mierze bezpodstawny i powtarza się przez pewien okres czasu. Zazwyczaj jest definiowane jako celowe, powtarzające się i bezpodstawne zachowanie agresywne, dokonywane przez jedną osobę lub grupę sprawców wobec ofiary z zamiarem zadania jej bólu fizycznego, cierpienia, upokorzenia lub terroru, zazwyczaj przed grupą "wizjów", przy wyraźnej nierównowadze sił - niemożności obrony się ofiary i poczucia bezkarności sprawcy. Sprawcy nękania są najczęściej impulsywni, dominujący, pozbawieni empatii i mają pozytywną percepcję przemocy. Ofiarami są najczęściej osoby o niskim poczuciu własnej wartości, niskim poczuciu bezpieczeństwa, lękach i niskim poziomie więzi rówieśniczych.

CATCALLING - patrz: uliczne nękanie. seria oceniających i obiektywnych komentarzy skierowanych do kobiet w miejscach publicznych, mających na celu podkreślenie seksualizowanej części ich ciała. "[...] poprzez spojrzenia, słowa lub gesty mężczyzna narzuca swoje prawo do wtargnięcia w uwagę kobiety, nazywając ją obiektem seksualnym i zmuszając ją do interakcji z nim. Termin ten pojawił się we Włoszech w 2013 roku, gdzie został zidentyfikowany przez Accademia della Crusca jako nękanie seksualne, ponieważ nazwa tego terminu odnosi się do serii aktów, takich jak nieproszone komplementy, wulgarne komentarze skierowane w stronę ciała ofiary, a nawet otwarte obelgi, które, ponieważ uważane są za wyraz seksistowskiej i deprecjonującej mentalności, stanowią określony rodzaj nękania seksualnego i ulicznego nękania.

DYSKRYMINACJA - polega na traktowaniu kogoś gorzej niż innych w tej samej sytuacji. Ludzie są dyskryminowani z różnych powodów, takich jak: rasa, płeć, wiek, orientacja seksualna, niepełnosprawność, wyznanie, narodowość lub inne cechy osobiste. Dyskryminacja jest niesprawiedliwa i narusza prawa człowieka.

TOŻSAMOŚĆ PŁCIOWA - to wewnętrzna świadomość własnej płci.

NĘKANIE - to komentarze, gesty lub niechciane działania skierowane do kogoś w przestrzeni publicznej bez jego zgody, niepożądane zachowanie, próby, wspomnianie o wyglądzie fizycznym, takie jak ciało lub ubranie, osoba ciągle próbuje rozmawiać z kimś, mimo że poproszono o zostawienie kogoś w spokoju, ściganie, celowe naruszanie osobistej przestrzeni lub blokowanie ulicy, uporczywe próby o podanie imienia, numeru telefonu lub innych informacji, masturbacja lub dotykanie się publicznie, seksistowskie, rasistowskie, homofobiczne, czy też transfobiczne obelgi lub jakiegokolwiek komentarze obrażające lub upokarzające aspekt czyjegoś tożsamości, pokazywanie pornograficznych obrazków bez zgody osoby, gapienie się, robienie zdjęcia komuś bez zgody, mówienie komuś, żeby się uśmiechnął, używanie lustra, żeby zajrzeć komuś pod spódniczkę lub sukienkę bez zgody.

PRAWA CZŁOWIEKA - zbiór praw i wolności, do których każdy ma prawo, niezależnie od rasy, płci, języka, religii, przekonań politycznych, narodowości, pochodzenia społecznego, majątku itp. Prawa człowieka to prawa o charakterze moralnym, zestaw wymagań, które domagają się szacunku dla najcenniejszych wartości człowieka, takich jak życie, godność, wolność i swobodny rozwój.

ZASTRASZANIE- To akt lub słowa groźby, które mają na celu wywołanie strachu i zmuszenie cię do działania lub odstąpienia od działania w wyniku strachu; sam strach, który w ten sposób jest wywoływany u innych: ustępując przed zastraszaniem; zmuszać, uzyskiwać zastraszaniem. W marynarce, strzelanie pociskami armatnimi lub wyrzucanie bomb przeciwpodwodnych w kierunku obszaru, w którym przeciwnik jest podejrzewany o obecność, aby go rozproszyć z akcji.

MĘSKA DOMINACJA - to pojęcie oznaczające, że kobieta pozostaje w stałym poczuciu niepewności wobec swojego ciała, a wyznaczona feminość to nic więcej jak ustępstwo wobec męskich oczekiwań. Kobiety istnieją przede wszystkim przez i dla spojrzenia innych, od których są nieodwracalnie zależne.

MASCHISMO - to postawa lub mentalność oparta na przypuszczalnej wyższości mężczyzny nad kobietą.

MIZOGINIA - to uczucie i wynikająca z niego postawa awersji lub wstrętu wobec kobiet, wyrażane przez mężczyzn lub inne kobiety. Jest kierowana wobec kobiet traktowanych jako grupa: osoba będąca mizoginistą nadal może mieć uczuciowe, przyjacielskie i miłujące relacje z poszczególnymi kobietami; z kolei negatywne relacje z dużą liczbą kobiet indywidualnie niekoniecznie oznaczają bycie mizoginistą.

SEKSIZM - to tendencja do oceniania zdolności lub działań ludzi na podstawie płci, norm płciowych, stereotypów i uprzedzeń. Zakłada się przypuszczalną wyższość lub przypuszczalnie większą wartość mężczyzn i męskości nad kobietami i kobiecością.

EDUKACJA SEKSUALNA - ogólny termin obejmujący różne tematy i różne dziedziny związane z edukacją dzieci w zakresie seksualności i płci.

NĘKANIE SEKSUALNE - każde niedopuszczalne zachowanie o charakterze seksualnym, które ma na celu naruszenie godności, upokorzenie lub poniżenie innej osoby. Nękanie seksualne może składać się z elementów fizycznych (głaskanie, szczypanie, poklepywanie itp.), werbalnych (wulgarnych przezwisk, żartów itp.) i niewerbalnych (gestów, obrazów, zdjęć).

PRZEMOC SEKSUALNA - to forma agresji lub przemocy o charakterze seksualnym, która obejmuje niepożądane działania lub zachowania o charakterze seksualnym, które naruszają godność, poniżają lub upokarzają ofiarę. Może to zawierać zarówno aspekty fizyczne (na przykład drażnienie, szarpanie, dotykanie), słowne (wulgarnie przezwiska, żarty) oraz niewerbalne (gesty, obrazy, fotografie). Przemoc seksualna jest wyraźnie nieakceptowalnym zachowaniem i naruszeniem praw człowieka.

STEREOTYP - wyolbrzymiony obraz danej grupy, traktujący wszystkich jej członków w niesprecyzowany sposób, bez względu na ich indywidualne cechy. Stereotypy często opierają się na niepewnej lub fałszywej wiedzy o świecie, utrwalonej tradycji i trudno poddają się zmianie. Charakteryzują się jednostronnością, sztywnością, trwałością i odpornością na argumenty oraz fakty.

OBWINIANIE OFIARY - obarczanie ofiar (co)odpowiedzialnością za przemoc lub nękanie, które zostało przeciwko nim dokonane.

Bibliografia

Bibliografia

(2022). Retrieved from Associação Portuguesa de Apoio à Vítima. Assédio Sexual no Trabalho.: <https://apav.pt//folhas-informativas>

(2022, April 11). Retrieved from #EsAcosoFM El acoso callejero y los datos en España: <https://observatorioviolencia.org/esacoso-el-acoso-callejero-y-los-datos-en-espana/>

Alonso, E. E. (2019). Una mirada hacia el acoso callejero de carácter sexual en España: una visión comparada: ¿qué respuestas debe dar el ordenamiento jurídico?[Accésit al X Premio Enrique Ruano Casanova]. *Revista de ciencias jurídicas y sociales*, 22(2), pp. 11-48.

Atrendyexperience. (2021, May 15). Retrieved from Street harassment, Catcalling: what it is, Phrases and How to defend yourself, : <https://www.atrendyexperience.com/2021/05/15/molestia-di-strada-catcalling/>

Berenguer, B. Z., Vaya, I. L., & Bouchara, A. (2016). Gender-based street harassment and communication strategies. A comparative analysis between Spain and Morocco/Acoso sexual callejero y estrategias comunicativas. Un analisis comparado entre Espana y Marruecos. *Comunicacao, Midia E Consumo*, 13(37), pp. 138-160.

Betrekken van jongens en mannen. (2023, March 27). Retrieved from <https://seksindepraktijk.nl/themas/seksuele-grensoverschrijding/stappenplan/preventie/betrekken-van-jongens-en-mannen/>

Boni, D., Sobkowicz, J., & Tiesler, W. (2021, maj 17). *Jaskólczy Głos*. Retrieved from <http://sekcjajaskolka.edu.pl/2021/05/catcalling/>

Chmura-Rutkowska, I. (2012). Przemoc Rówieśnicza W Gimnazjum a Płeć Kontekst Społeczno-Kulturowy. *Forum Oświatowe* 1 (46).

de Looze, M., & van Ditzhuijzen, J. (2022). Op naar een sekspositieve toekomst! Waarom een positieve benadering van seksualiteit zo belangrijk is in het seksuele vormingsonderwijs. *TvS*, 17-20.

Fischer, T., & Vanderveen, G. (2021). *Seksuele Straatintimide in Rotterdam 2016-2020*. . Erasmus Universiteit Rotterdam. .

Gruszczyńska, B. (2007). Przemoc wobec kobiet w Polsce. Aspekty prawnokryminologiczne. Warszawa: Oficyna Wolters Kluwer.

Herzberger, S. D. (2002). Przemoc domowa. Perspektywa psychologii społecznej. Warszawa: PARPA.

Kearl, H. (2015). Stop Global Street Harassment GROWING ACTIVISM AROUND THE WORLD. Denver, Colorado: Praeger.

(2018). KOMUNIKAT Z BADAŃ nr 98. Molestowanie seksualne.

Kurecka, A. (2021, Grudzień 21). Your Kaya. Retrieved from Catcalling, czyli słowne molestowanie: <https://yourkaya.pl/blogs/you-know/catcalling-czyli-slowne-molestowanie>

Larussa, A. (2021, 10 19). Domestic and gender-based violence: the new rules to protect victims, Retrieved from <https://www.altalex.com/documents/news/2021/10/19/violenza-domestica-e-di-genere-le-nuove-norme-a-tutela-delle-vittime>

Laskowska, D. (2019, Czerwiec 02). Holistic. Retrieved from Cat calling. Uliczne zaczepki czy molestowanie? (wywiad z Tomaszem Sobierajskim): <https://holistic.news/cat-calling-uliczne-zaczepki-czy-molestowanie/>

(2019). Macro-Survey on Violence against Women carried out by the Spanish Government. Spain: Ministerio de Igualdad. Este estudio ha sido realizado por funcionarias de la Subdirección General de Sensibilización, Prevención y Estudios de la Violencia de Género.

Molestowanie w przestrzeni publicznej. Doświadczyło go aż 84 proc. Polek! Czytaj więcej na [https://www.styl.pl/spoleczenstwo/news-molestowanie-w-przestrzeni-publicznej-doswiadczylo-go-az-](https://www.styl.pl/spoleczenstwo/news-molestowanie-w-przestrzeni-publicznej-doswiadczylo-go-az-84-,nId,6283036#utm_source=paste&utm_medium=paste&utm_campaign=saf)

84-,nId,6283036#utm_source=paste&utm_medium=paste&utm_campaign=saf.

(2022, September 16). Retrieved from <https://styl.interia.pl/spoleczenstwo/news-molestowanie-w-przestrzeni-publicznej-doswiadczylo-go-az-84-,nId,6283036>

NOS Nieuws. (2022). Retrieved from Straatintimidatie is van alle tijden – maar wat is er tegen te doen? NOS : <https://nos.nl/artikel/2415470-straatintimidatie-is-van-alle-tijden-maar-wat-is-er-tegen-te-doen>

Obserwatorium językowe Uniwersytetu Warszawskiego. (2018, wrzesień 24). Retrieved luty 24, 2022, from <https://obserwatoriumjezykowe.uw.edu.pl>

Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie "Niebieska Linia" Instytutu Psychologii Zdrowia . (n.d.). Retrieved from <https://www.niebieskalinia.pl/aktualnosci/aktualnosci/molestowanie-w-przestrzeni-publicznej>

Oliveira, A. (n.d.). Representações do assédio sexual: feminilidades entre a vigilância e a resistência. O assédio sexual nos espaços públicos. Programa de Estudos Feministas. da Faculdade de Letras da Universidade de Coimbra. .

Oliveira, R. M. (2021). Dissertação de mestrado, Iscte - Instituto Universitário de Lisboa]. Repositório do Iscte. . Retrieved from Igualdade de género e liberdade sexual: Que políticas públicas? [: <http://hdl.handle.net/10071/24984>

Pontedeira, C., & Guerreiro, A. (2019). Portuguese young people's perception of sexual harassment. Revista Psiquiatria, Psicologia & Justiça. Retrieved from https://www.academia.edu/40107174/Portuguese_young_people_s_perception_of_sexual_harassment

Ribeiro, B. C. (2021). Assédio Sexual em Espaço Público em Portugal: Obstáculos à Implementação do Artigo 170.o do Código Penal ao Nível dos Burocratas de Rua da PSP. [Dissertação de mestrado, Nova FCSH Faculdade de Ciências Sociais e Humanas – U.

Romito, P. (2019). Sexual harassment and safety in the workplace and study. EUT Edizioni Università di Trieste, 35-46.

Save the Children. (2020, November 24). Retrieved from <https://www.savethechildren.it/pres>

Scalise, R. (2022, February 04). Robadadonne. Retrieved 2022, from Catcalling: quelle molestie per strada che non sono complimenti: <https://www.robadadonne.it/230810/catcalling-molestie-per-strada-non-complimenti/>

Scoccimarro, E. (2021). La Stampa, Cronaca. Retrieved from Catcalling, the "street harassment" comes out of social media and enters the political debate, : <https://www.lastampa.it/cronaca/2021/04/09/news/catcalling-le-molestie-di-strada-escono-dai-social-ed-entrano-ne>

Smith, M. (2020). Sexual Harassment. Contemporary world issues. A reference handbook. Denver, Colorado: ABC-CLIO.

Soardo, M. V. (2021, Marzec 6). Hermes News. Retrieved from Catcalling, a form of "compliment" that turns into harassment : <https://ermesverona.it/2021/03/06/catcalling-una-forma-di-complimento-che-si-trasforma-in-molestia/>

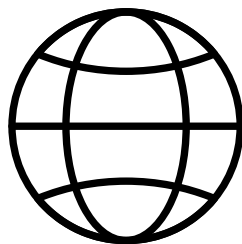
Szypulska, A., & Kwaśniewska, A. (2018). asada równego traktowania - prawo i praktyka nr 25 Doświadczenie molestowania wśród studentek i studentów Analiza i zalecenia. Raport przygotowany na podstawie badań „Zjawisko molestowania w tym molestowania seksualnego. Warszawa: Rzecznik Praw Obywatelskich.

Tabicone, F. (2014). Ottocento romantico e generi. Dominazione, complicità, abusi, molestie. Giurintano, C. Il Pensiero Politico; Firenz 47(2), pp. 281-283.

Varela-Lérida, S., Caja-Peralta, N., & Rueda-Sánchez-Jauregui, P. (2019). Percepción femenina del acoso callejero/Female perceptions of street harassment. nternational e-journal of criminal sciences, (14).

ZIE JE ONGEWENST SEKSUEEL GEDRAG? STEL DE VRAAG! (2022, 03 21). Retrieved from <https://benjeoke.nl/>

Aby uzyskać więcej informacji na temat projektu i jego rezultatów, zapraszamy do odwiedzenia nas na:

website

instagram

twitter

facebook

*Projecto EquAlley (2021-1-ES01-KA220-SCH-000032603)
Glossary - Street Harassment in Europe*